

2023 JÄÄKIEKON MM-KISAT

VAIKUTTAVUUS- RAPORTTI

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ 2023 JÄÄKIEKON MM-KISOISTA	3
Kisojen näkyvyys mediassa ja viestinnän vaikuttavuus	6
TALOUDELLISESTI ONNISTUNEET KISAT.....	9
Talouden rahavirrat	9
Kisojen taloudelliset vaikutukset Tampereen alueelle	10
YHTEISÖLLISET JA SAAVUTETTAVAT KISAT	14
We live the game - Kisatunnelmaa lähellä ihmisiä.....	14
Case: koulukiertue Tampereen kouluissa	15
Yhdessä – mahdollisimman monille avoimet kisat	16
Esteettömyys	18
Et ole yksin! – turvalliset kisat kaikille	19
VAPAAEHTOISENA MM-KISOISSA	21
Case: Behind the scenes.....	24
Case: Varalan opiskelijat	26
VAIKUTTAVA ASIAKASKOKEMUS	27
AIEMMIN LUOTUJEN KESTÄVYYSKÄYTÄNTÖJEN YLLÄPITÄMINEN	29
LÄHDELUETTELO	32

Julkaisija

Suomen Jääkiekkoliitto ry / Kisaorganisaatio
Veturitie 13 H, 00240 Helsinki

Julkaisuvuosi

2023

Sisältö

Greenstep Oy
Henna Malmberg
Jaakko Luumi
Nea Hyvärinen

Taitto

Eemeli Heikkilä

TIIVISTELMÄ 2023 JÄÄKIEKON MM-KISOISTA

IIHF:n kongressi myönsi toukokuun 2022 lopulla kevään 2023 Jääkiekon MM-kisat Suomen ja Latvian järjestettäväksi. Aiemmin samana keväänä IIHF oli ilmoittanut, ettei alun perin Venäjälle myönnettyjä kisoja voitaisi järjestää Pietarissa Venäjän Ukrainaan keväällä 2022 aloittaman hyökkäyssodan takia.

Suomessa päästiin siten kokemaan kotikisojen huumaa kahtena peräkkäisenä keväänä ja Nokia Arena tarjosi toistamiseen puitteet huippukiekolle uusiin kisaväreihin verhotuna. Latvia isännöi jääkiekon MM-kisoja edelliskerran vuonna 2021, jolloin koronapandemian myötä kisat jouduttiin pelaamaan lähes kokonaan ilman yleisöä. Verrattain tuoreen järjestäjäkokemuksen ansiosta oli Latvia hyvä valinta toiseksi kisaisännäksi.

Latvian Riiassa pelattiin B-lohkon alkusarjaottelut ja kaksi puolivälieräpäliä ja Suomessa Tampereella A-lohkon alkusarja, puolivälierät, semifinaalit sekä loppuottelut. Malli vastasi siten vuoden 2022 otteluohjelman jakoa Helsingin ja Tampereen välillä. Isäntämailla oli omat kisaorganisaationsa, jotka vastasivat lähtökohtaisesti oman kisakaupunkinsa kisatoiminnoista. Kyseessä oli kuitenkin yksi yhtenäinen tapahtuma, joten yhteistyö maiden kisaorganisaatioiden kesken oli tiivistä projektin alusta loppuun saakka.

Suomessa neuvottelut 2023 kisaprojektin eri toimijoiden kanssa aloitettiin jo 2022 kisojen ollessa käynnissä, ja työ seuraavaa vuotta varten jatkui välittömästi 2022 Jääkiekon MM-kisojen finaali-iltaa seuraavana aamuna. Tositoimiin ryhdyttiin siis lähes saman tien edelliskevään kisojen päätyttyä.

Suomen organisaation tavoitteena oli tehdä vuoden 2023 kisoista paremmat kuin edeltäjänsä, mitä tavoitetta varten vuoden 2022 kisojen opit ja kehityskohteet analysoitiin mahdollisimman tarkasti. Kisaorganisaation säilyessä rungoltaan lähes samana, tapahtumapaikkojen ollessa tuttuja ja yhteistyö tärkeimpien sidosryhmien ja erityisesti Tampereen kaupungin kanssa toimivaksi muodostunut, lähdettiin uuteen projektiin hyvistä asetelmista. Edellytykset onnistuneeseen kisatapahtumaan olivat olemassa, mutta odotukset ja tavoitteet toisesta kotikisavuodesta osattiin asettaa realistisiksi huomioiden poikkeuksellisen lyhyt valmisteluaika.

Jaetun vastuun myötä tämä vaikuttavuusraportti käsittelee MM-kisoja ainoastaan Suomen kisaorganisaation vastattavana olleiden Tampereen kisatoimintojen näkökulmasta. Esimerkiksi ympäristövaikutuksia koskevassa osiossa tapahtuman hiilijalanjälki on rajattu koskemaan ainoastaan Suomen kisaorganisaation toimia ja myös taloudellinen tulos kattaa vain Suomen osuuden. Myös muut osa-alueet raportissa keskittyvät Suomen osuuteen kisoista.

Viime vuoden ihmeiden teon jälkeen kisojen teemaksi nostettiin pelin eläminen kaikkien siihen kuuluvien tunteiden voimalla. Kisojen slogan ”We Live the Game” kuvaa jääkiekkoa lajina, johon kuuluvien kaikenlaisten tunteiden kokeminen ja näyttäminen on sallittua. Yhteisöllisyyttä korostava teema symboloi myös kahden isäntämaan yhteistyössä järjestämää hienoa kokonaisuutta.

Kisojen slogan kiteyttää myös viime vuodelta tutut arvot yhteisöllisyyden, hauskuuden ja vastuullisuuden, jotka yhdessä vaikuttivat sekä kaikkien kisajärjestelyiden taustalla, että näkyivät positiivisesti tapahtuman aikana. Hyvin yhteen hitsautunut ja yhteen hiileen puhaltava organisaatio yhteistyökumppaneineen onnistui aikataulupaineesta huolimatta rakentamaan sujuvan tapahtumakokonaisuuden yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoiset olivatkin jälleen elintärkeä osa kisojen käytännön toteuttamista. Oli ilo huomata, että vuoden 2022 kisat jättivät positiivisen kokemuksen monille vapaaehtoisena toimineille: yli puolet 2023 Jääkiekon MM-kisojen Tampereella toimineista noin 750 vapaaehtoisesta oli mukana jo vuotta aiemmin.

Kisojen aikana peliä elettiin yhdessä Tampereen rautatieaseman kupeessa tutulla paikalla sijainneella Fan Zone -alueella, jossa otteluita pääsi seuraamaan ilmaiseksi. Myös perheen pienimmille oli tarjolla oma kisakatsomo ja muita hauskoja aktiviteetteja. Latvian kisoissa 2021 ensi kertaa esiintynyt, mutta koronapandemian myötä hieman tuntemattomaksi jäänyt kisamaskotti Spiky-siili sai 2023 Jääkiekon MM-kisoissa uuden mahdollisuuden päästä viihdyttämään kisavieraita ja nostattamaan kiekkotunnelmaa niin Tampereella kuin Riassa.

2022 Jääkiekon MM-kisoissa vastuullisuus nostettiin yhdeksi tärkeimmistä painopisteistä kisajärjestelyissä ensi kertaa jääkiekon arvokisahistoriassa. Tavoitteena oli samalla antaa esimerkkiä tuleville kisajärjestäjille vastuullisuustyöstä urheilutapahtuman puitteissa. 2023 Jääkiekon MM-kisoissa tätä esimerkkiä hyödynnettiin ja osoitettiin, kuinka vastuullisuus integroidaan luonnolliseksi osaksi kaikkia kisatoimintoja yhteistyön voimin. 2022 MM-kisojen kokemusten pohjalta käyttöön otettiin tehokaimmat ja vaikuttavimmat käytännöt, ja parannettiin niillä osa-alueilla, joilla voitiin. Järjestelyihin käytettävissä ollut rajallinen aika toisaalta vaikutti siihen, että vastuullisuustyön painopisteet valittiin tehokkuusperiaatteen mukaisesti. Esimerkiksi ympäristön näkökulmasta satsattiin edellisvuoden tavoin liikkumisesta aiheutuvan ympäristökuormituksen vähentämiseen ja kestävään materiaalikäyttöön. Yhteisöllisen vastuun yhdeksi tärkeimmäksi painopisteeksi nousi tänä vuonna kaikenlaisen epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen.

Latvian kisaorganisaatiota pyrittiin sparraamaan vastuullisuustyön puitteissa projektin alusta alkaen, mutta vastuullisuusarvon toteuttaminen käytännössä jäi toisessa isäntämaassa huomattavasti Suomea pienemmäksi. Tässä raportissa vastuullisuutta käsitellään muiden osa-alueiden tavoin ainoastaan Suomen kisaorganisaation toiminnan kannalta.

Poikkeuksellisen tiiviissä aikataulussa toteutetut kisojen markkinointitoimenpiteet onnistuivat olosuhteisiin nähden hyvin. Ulkomaille suunnattuun markkinointiin panostettiin viime vuoden kokemusten pohjalta enemmän, ja kotimaassa käytössä oli laaja kattaus eri kanavia ja alustoja verkosta printtimediaan. Koronapandemian hellittämisen myötä kisoja saatiin tehtyä näkyväksi kansan keskuuteen jalkautumalla ja tavoittamaan kasvotusten uusiakin kohderyhmiä erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa ympäri Suomen.

Lipunmyynnissä saavutettiin Tampereen osalta tavoitteet, jotka vuoden 2023 kisoille

asetettiin. Kokonaisuudessaan Tampereella pelattuihin otteluihin myytiin 275 230 lippua. Kummankin lohkon otteluiden lipunmyynti käynnistyi syys-lokakuussa 2022 toteutetulla päivälippujen etuosto-oikeuksien arvonnalla, jonka avulla mahdollisuus päästä nauttimaan kisatunnelmasta haluttiin tarjota mahdollisimman monille. Etuosto-oikeuksien arvonnasta haettiin osto-oikeutta yhteensä yli 182 000 lippuun Tampereen A-lohkon otteluihin.

Tampereen lohkon päivälippupaketit tulivat varsinaiseen myyntiin marraskuun 2022 lopulla, ja yksittäiset otteluliput helmikuun 2023 alussa. VIP-myynti aloitettiin kesällä 2022, mikä oli selkeästi myöhemmin edelliseen kisaprojektiin verraten. Rajalliseen aikatauluun suhteutettuna VIP-myyntiin oltiin kuitenkin tyytyväisiä, ja vieraille oli tarjolla useita ensiluokkaisia VIP-paketteja. MM-kiekosta paikan päälle Nokia Arenalle nauttimaan kutsuttiin myös koululaisia, opiskelijoita ja seuratoimijoita, jotka pääsivät edullisesti osaksi kisahuumaa erilaisten räätälöityjen lippukampanjoiden myötä.

Kisäkävijöiden määrä Tampereella oli Leijonien puolivälierätappiosta huolimatta lähes samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Viimeisen viikonlopun ehdottomaksi pirstusruiskeeksi ja kisatunnelmaa kohottavaksi käännteeksi nousi Latvian joukkueen pronssiin yltänyt taistelu ja sankoin joukoin kotimaastaan paikan päälle Tampereelle kiirehtineiden latvialaisfanien ilakointi.

Vaikka Kanadan joukkue veikin kirkkaimmat mitalit Atlantin toiselle puolen, tultaneen 2023 Jääkiekon MM-kisat muistamaan etenkin kansainvälisesti Latvian historiallisesta pronssimitalista ja pitkään kotimaassa jatkuneista juhlinnoista.

KISOJEN NÄKYVYYS MEDIASSA JA VIESTINNÄN VAIKUTTAVUUS

PERINTEINEN MEDIA

2023 Jääkiekon MM-kisat keräsivät kiinnostusta valtakunnallisesti niin perinteisessä kuin sosiaalisessa mediassa. 2022 kisojen mediahuomion tasolle ei tänä vuonna Suomessa ylletty, mikä oli odotettavissa esimerkiksi Latvian kanssa jaetun kisojen järjestämisvastuun myötä. Myös Suomen maajoukkueen pelien päättyminen edellisvuotta aiemmin vaikutti kisojen aikaiseen katsojatavoittavuuteen.

Kisojen viestintä- ja markkinointitoimet toteutettiin poikkeuksellisen tiiviissä aikataulussa kisavalmisteluihin käytettävissä olleen lyhyen ajan takia. Määrälliset mediavoittavuuslukemat eivät siten kaikilta osin ole vertailukelpoisia vuoden 2022 kisoihin nähden. Yksitoista kuukautta edellisten kotikisojen jälkeen startanneista 2023 Jääkiekon MM-kisoista puhuttiin mediassa jo edellisten kisojen alla, niiden aikana ja kisojen jälkeen. Toisia kotikisoja koskevan uutisoinnin sävyä seurattiin 2022 loppuvuodesta lähtien aina kisojen päättymiseen ja kesäkuun 2023 alkuun saakka.

Median suhtautuminen kisajärjestelyihin oli valmisteluvaiheessa valtaosin positiivista. Lehdistössä nostettiin Suomen joukkuetta ja sen rakentumista koskevien päivitysten lisäksi esiin muun muassa kisakaupunki Tampereen valmistutumista toisen kevään kiekkohuumaan ja avattiin suur tapahtuman kulisseja työntekijöiden ja vapaaehtoisten henkilötarinoiden muodossa.

Juuri kisojen alla ja niiden aikana uutisointi kuitenkin sai myös kriittisiä sävyjä. Keskusteluun nousivat mm. jään kunto, loppuvaiheessa myynnissä olleiden kalliimpien kategorioiden pääsylippujen hinta, tunnelma ja fanikatsomon puute. Saatu palaute on analysoitu, jotta se voidaan ottaa huomioon tulevia tapahtumia toteutettaessa.

TELEVISIONÄKYVYYS SUOMESSA

2023 Jääkiekon MM-kisat keräsivät perinteiseen tapaan suomalaiset sankoin joukoin television ääreen. Suomessa kisoja katsoi MTV 3:n ja C Moren kautta 3,98 miljoonaa katsojaa eli noin 70 % koko väestöstä.

Seuratuimmat ottelut:

SUOMI-RUOTSI

15.5.2023

2,3 MILJOONAA
KATSOJAA

KANADA-SUOMI

25.5.2023

2,3 MILJOONAA
KATSOJAA

Alkusarjan Suomi – Ruotsi -ottelu keräsi ruudun ääreen parhaimmillaan 2,3 miljoonaa silmäparia keskipäivän katsojamääränkin yltäessä 1,5 miljoonaan katsojaan. Suomen puolivä-

lieräottelu Kanadaa vastaan keräsi parhaimmillaan sekkin 2,3 miljoonaa katsojaa.

USA:n ja Saksan välistä MM-finaaliottelua seurasi Suomessa 1,9 miljoonaa katsojaa ja sen keskipkatsojamäärä oli lähes miljoona. Vuonna 2022 finaalin keskipkatsojamäärä ylsi noin 2,5 miljoonaan.

Suomen pelit päättyivät kisoissa edellisvuotta aiemmin, eikä kotijoukkue pelannut enää viimeisenä kisaviikonloppuna. Tämä ymmärrettävästi näkyi kotimaan TV-tavoitusluvuissa.

SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalisen median viestinnässä keskityttiin yleisesti kisojen brändiin ja arvoihin. Kanavissa välitettiin niin kisainfoa kuin -tunnelmiakin kumpaakin järjestäjämaata koskien. Some-näkyvyys ja -suosio kasvoivat tasaisesti kisoja kohti ja saavuttivat huippunsa toukokuussa kisojen aikana.

Kisojen kolme eri sosiaalisen median kanavaa Instagram, Facebook ja Twitter avattiin elokuussa 2022 julkistamalla 2023 Jääkiekon MM-kisojen logo. Sisältöä tuotettiin 10 kuukauden ajan kiihtyvästi kohti kisoja ja kisojen aikana.

Kisojen kaikki kolme kanavaa ja niiden käyttäjät olivat löydettävissä tunnuksella @2023iihfw.

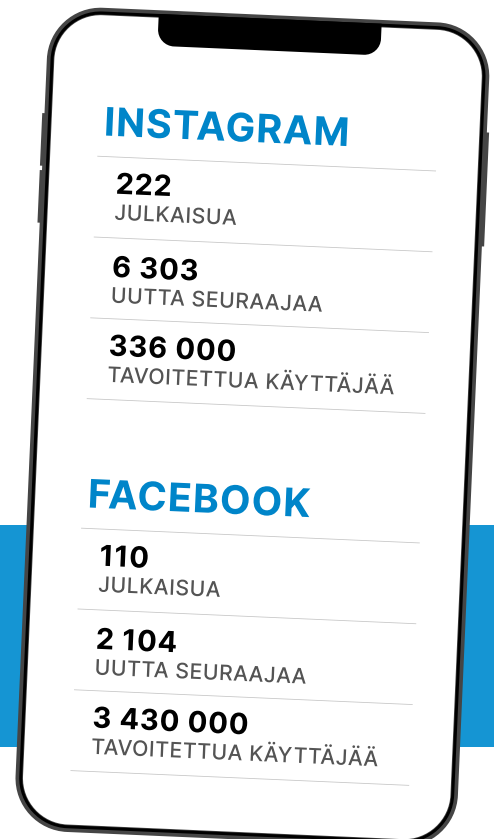
Kisojen hashtagia oli kolme: #2023iihfworlds, #IIHFworlds ja #WeLiveTheGame.

Sisältöä kisojen arvojen hengessä

Kisojen arvot hauskuus, yhteisöllisyys ja vastuullisuus muodostivat perustan myös some-viestinnälle. Keskeisenä periaatteena oli tasapuolisuus eri maita ja pelaajia kohtaan, joita nostettiin esille mahdollisimman yhdenvertaisesti ja moninaisuutta kunnioittaen.

Kisamaskotti Spiky teki itseään somessa tunnetuksi erityisesti kisojen alla, ja yhteistyössä 2023 Jääkiekon MM-kisojen virallisten yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettiin useita hyvän tavoitavuuden ja nosteen saavuttaneita sisältökokonaisuuksia.

Kisahuuman nostattaminen ja ylläpito, tunnelmien jakaminen niin halleilta kuin Fan Zoneilta sekä laajan fanikunnan huomioiminen olivat ottelutulosten ja käytännön informaation ohella tärkeitä someteemoja itse tapahtuman aikana.

*10 KUUKAUDEN AJANJAKSOLLA

Esimerkki kumppaniyhteistyöstä

**24 DAYS
OF GIVEAWAYS**

-JOULUKALENTERI
12/2022

246 % ENEMMÄN
VIERAILUJA SIVULLA *

607 % REAGOINTEJA *

*keskimääräiseen verrokkikuukauteen verrattuna

Maksettuna mainontana kanaviin tehtiin useita kymmeniä julkaisuja, joiden tavoitavuus ylsi yhteensä liki 1,5 miljoonaan.

Maksettuun sosiaalisen median mainontaan käytetyn summan ja tulosten perusteella voidaan todeta kampanjoiden olleen erittäin kannattavia ja toimivia. Tavoite kasvattaa kisojen näkyvyyttä ja liikennettä kisojen lippusivustoille toimi erinomaisesti.

Sosiaalisen median tulokset kokonaisuudessaan osoittivat, että valittu näkyvyysstrategia toimi ja oli kustannustehokas. Fanikunnan ollessa entistä enemmän someorientoitunutta kasvaa sosiaalisen media rooli vastaisuudessa urheilukisoissa entisestään. Vuoden 2023 kisoista saatua kokemusta hyödynnetään jatkossa eri tapahtumien näkyvyyttä suunniteltaessa.

Kuva: Arttu Timonen / Suomen Jääkiekkoliitto

TALOUDELLISESTI ONNISTUNEET KISAT

TALouden RAHAVIRRRAT

Jääkiekon MM-kisoilla on suomalaisen jääkiekon kehittämisessä ollut jo vuosikymmeniä merkittävä rooli. Taloudellisesti onnistuneet kisat ovat mahdollistaneet useita pitkäkestoisia kehitysprojekteja, joilla lajia on Suomessa pystytty pitkäjänteisesti viemään eteenpäin. Jääkiekkoliitto tulee jatkossakin käyttämään MM-kisojen voivot suomalaisen jääkiekon kehittämiseen. Hyvänä esimerkkinä tästä Jääkiekkoliitto myönsi vuoden 2022 MM-kisojen voittovaroista jäsenseuroilleen yhteensä 1,4 miljoonan euron ylimääräisen seuratuon.

Jääkiekon MM-kisat olivat taloudellisesti onnistuneet myös vuonna 2023. Kisojen voitto oli 9,3 miljoonaa euroa vuonna 2023 (13,9 miljoonaa euroa vuonna 2022). Laskelma MM-kisojen tuotoista ja kuluista on esitetty kuvaajassa 1.

Tuotot kisojen järjestämisestä olivat yhteensä 25,9 miljoonaa euroa (36,6 miljoonaa euroa vuonna 2022). Tuotot jakautuivat pääsylipputuottoihin (72 %) ja muihin tuottoihin (28 %). Tampereella kisoihin osallistui 275 230 kisakävijää.

Kisojen järjestämisestä syntyneet kulut olivat yhteensä 16,6 miljoonaa euroa (22,7 miljoonaa euroa vuonna 2022). Edeltävän vuoden kaltaisesti suurimmat kuluerät liittyivät kilpailujärjestelyihin ja rakentamiseen sekä hallintoon.

2023 JÄÄKIEKON MM-KISOJEN TUOSLASKELMA

1.7.2022-30.6.2023

PÄÄSYLIPPUTUOTOT	18 588 881,06 €
MUUT TUOTOT	7 360 979,45 €
TUOTOT YHTEENSÄ	25 949 860,51 €
JOUKKUE- JA EROTUOMARIKULUT	-1 237 764,39 €
KILPAILUJÄRJESTELYT	-4 480 403,31 €
TURVALLISUUS	-865 151,90 €
MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ	-882 078,48 €
RAKENTAMINEN	-2 042 055,02 €
HALLINTO	-3 258 037,37 €
MUUT KULUT	-3 807 008,94 €
KULUT YHTEENSÄ	-16 572 499,41 €

TULOS

9 377 361,11 €

kuvaaja 1

KISOJEN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET TAMPEREEN ALUEELLA

2023 jääkiekon MM-kisat järjestettiin Tampereella ja Riiassa toukokuussa 2023. Tässä osiossa keskitytään turnauksen taloudellisten vaikutusten arviointiin Tampereen alueella. Taloudellisia vaikutuksia arvioitiin mittaamalla suoria ja epäsuoria vaikutuksia. Arviossa hyödynnettiin eventIMFACTS -mallia ^[1]. Suorat vaikutukset syntyivät kisakävijöiden kulutuksesta tapahtuman aikana eri tuotteisiin ja palveluihin, jotka jaettiin tässä arviossa neljään kategoriaan: majoitukseen, ruokaan & juomaan, liikenteeseen ja muihin tuotteisiin. Kulutusta arvioitiin kisakävijöille lähetetyn kyselytutkimuksen avulla. Kysely lähetettiin yhteensä 31 249 lipunostaneelle, joista kyselyyn vastasi 6 126 henkilöä – kyselytutkimuksen vastausprosentti oli 19,6 %. Kokonaisuudessaan kisakävijöitä oli 275 230.

Miesten jääkiekon MM-kisat järjestettiin Suomessa myös vuonna 2022. Vuoden 2022 taloudellisia vaikutuksia arvioitiin käyttäen samaa eventIMFACTS-mallia. Arvioita ei voida kuitenkaan suoraan verrata toisiinsa, sillä vuoden 2022 arviossa huomioitiin vaikutukset sekä Tampereen, että Helsingin alueilla.

Vuonna 2023, kuten myös vuonna 2022, kulutus ruokaan & juomaan, sekä majoitukseen olivat kyselytutkimuksessa suurimmat kulutuserät. Kyselyyn vastanneiden keskimääräisestä kokonaiskulutuksesta 40 % kohdistui ruokaan ja juomaan, ja 38 % majoitukseen. Myös vuonna 2022 nämä kategoriat edustivat suurimpia kulueriä: ruoka ja juoma 34 % ja majoitus 38 %. Muissa kategorioissa kulutus jakautui seuraavasti: julkinen liikenne 5 % ja muut tuotteet 17 %. Vuonna 2022 kulutus näihin kategorioihin jakautui seuraavasti: julkinen liikenne 11 % ja muu kulutus 18 %. Tampereen seudun joukkoliikenne (Nysse) ja Tampereen kaupunki tarjosivat ilmaisen julkisen liikenteen kaikille kisalipun haltijoille lippuun merkittynä pelipäivänä, mikä osittain vaikutti julkisen liikenteen kulutukseen.

Kyselytutkimuksesta saatujen tulosten perusteella arvioitiin kaikkien kisakävijöiden kulutusta turnauksen aikana. Kisoihin osallistuneet kuluttivat arvion mukaan yhteensä 75,2 miljoonaa euroa, joista ruokaan ja juomaan 30,2 miljoonaa euroa, majoitukseen 28,2 miljoonaa euroa, julkiseen liikenteeseen 3,8 miljoonaa euroa ja muihin tuotteisiin 12,9 miljoonaa euroa.

SUORAT VAIKUTUKSET

MM23 -turnauksen suorat vaikutukset Tampereen alueella syntyivät kisakävijöiden tapahtuman aikaisesta kulutuksesta erilaisiin tuotteisiin ja palveluihin. Jääkiekkoliitolle syntyneet vaikutukset on esitetty tarkemmin osiossa ”talouden rahavirrat”. Kisakävijöiden suorat taloudelliset vaikutukset Tampereen alueelle olivat arvion mukaan yhteensä 75,2 miljoonaa euroa.

[1] eventIMFACTS, <https://www.eventimpacts.com/>

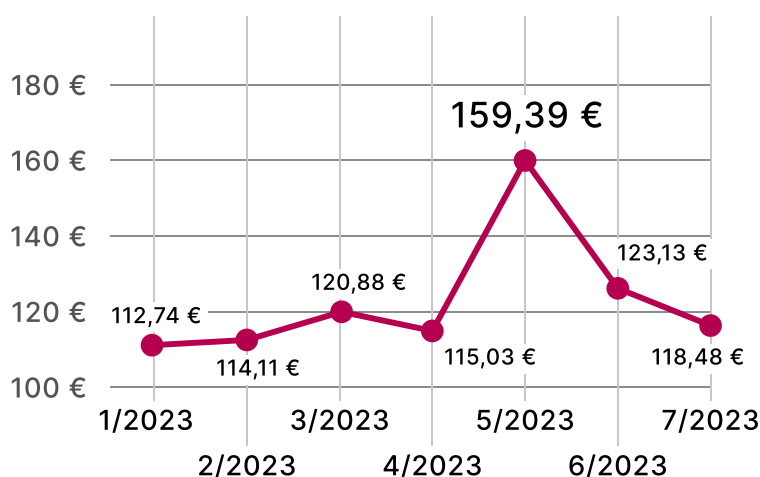
Majoitus

Kyselytutkimuksessa kulutusta majoitukseen selvitettiin jakamalla kulutusvastausvaihtoehdot hintaluokkiin 0, 1–100, 101–200, 201–300, 401–500 ja yli 500 euroa. Näistä suurin luokka oli 0 euroa (27 %). Muiden luokkien välillä kulutus jakautui seuraavasti: 1–100 7 %, 101–200 12 %, 201–300 16 %, 301–400 11 % ja yli 500 euroa 20 %. Kokonaisuudessaan kisoihin osallistuneet kulluttivat majoitukseen kyselytutkimuksen arvion mukaan 28,2 miljoonaa euroa.

Kyselytutkimuksessa selvitettiin myös yövyttyjä öitä kisojen aikana Tampereen alueen hotelleissa ja muissa kaupallisissa majoituspaikoissa. 6 126 kyselyyn vastannutta kisakävijää yöpyivät kaupallisissa majoituksissa yhteensä 4 067 yötä. Tampereella yöpyneistä suurin osa vietti yhden (26 %) tai kaksi yötä (26 %) (kuvaaja 2). Yli kuusi yötä Tampereen alueella yöpyi 19 % vastaajista

Tilastokeskus raportoi majoitukseen liittyen dataa, jota hyödynnettiin kulutuksen arvioinnissa.

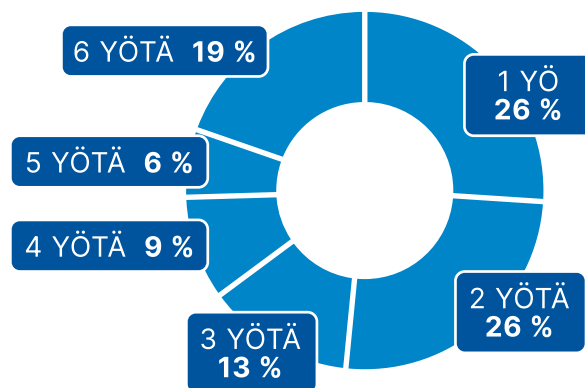
Tilastokeskus raportoi muun muassa hotellihuoneiden keskihintaa, joka nousi Tampereella kisakuukauden aikana toukokuussa 2023 huomattavasti. Huoneen keskihinnan Tilastokeskus laskee jakamalla liikkeiden ilmoittaman majoituksen myyntitulon käytössä olleiden huoneiden lukumäärällä. Hotellihuoneen keskihinta toukokuussa 2023 oli 159,39 euroa^[2]. Vuoden 2022 kisakuukauden, eli toukokuun 2022, keskimääräinen hotellihuoneen hinta Tampereella oli 165,90 euroa. Huhtikuussa 2023 huoneen keskihinta oli 115,03 euroa ja kesäkuussa 2023 123,13 euroa (kuvaaja 3).

Kuvaaja 3 - Huoneen keskihinta Tampereella vuonna 2023

Tilastokeskus kerää tietoja majoitusliikkeiltä, eli hyödyntää niin kutsuttua tulomenetelmää. Kyselytutkimuksen kautta tehty arvio, jota tässä raportissa on käytetty, perustuu kisakävijöiden omaan kokemukseen kulutuksestaan. Tätä menetelmää

YÖT TAMPEREEN ALUEELLA

Kuvaaja 2 - Yöpyemisten jakautuminen eri luokkiin Tampereella

Tilastokeskus raportoi myös alueella yövyttyjen öiden määrää ja yöpymisen keskihintaa. Yöpyemisen keskihinnan Tilastokeskus laskee jakamalla liikkeen ilmoittaman majoituksen myyntitulon liikkeen yöpymisten kokonaismäärällä. Pirkanmaalla yöpyi kisakuukauden aikana Tilastokeskuksen mukaan 153 666 henkilöä ja yöpymisen keskihinta oli 95,91 euroa. Näiden arvioiden mukaan yöpymiseen kulutettiin 14,7 miljoonaa euroa kisojen aikana.

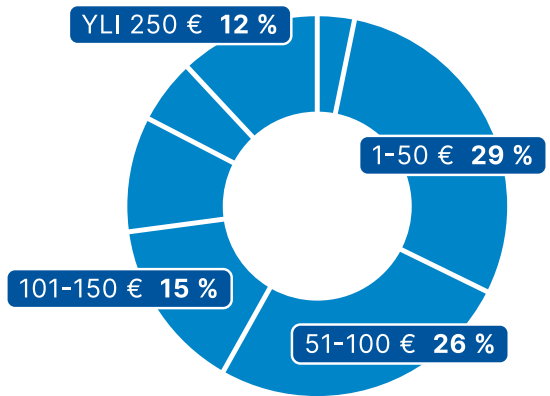
[2] Suomen virallinen tilasto (SVT): Liikenne ja matkailu. Helsinki: Tilastokeskus. <https://stat.fi/aihe/liikenne-ja-matkailu>

on keskitytty käyttämään erityisesti tapahtumamatkailijoiden vaikutusten selvittämisessä [3]. Menetelmä on kuitenkin saanut kritiikkiä esimerkiksi siitä, että jonkin kohderyhmän korostuminen vastausaineistossa saattaa haastaa vastausten yleistettävyyttä.

Ruoka ja juoma

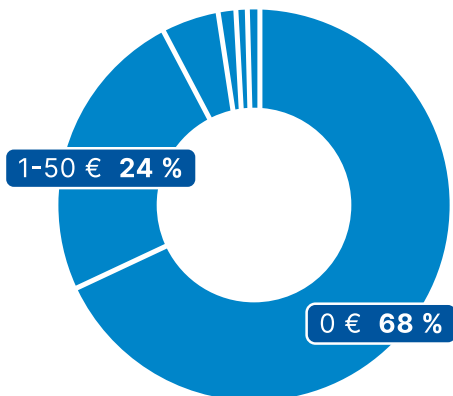
Kulutus ruokaan ja juomaan jakautui melko tasan eri luokkien välillä (kuvaaja 4). Suurin kulutusluokka oli 1–50 euroa (29 %) ja 51–100 euroa (26 %). Luokan 101–150 kulutus vastasi 15 %:tia. Yli 250 euroa kertoi kuluttaneensa 12 % vastaajista. Kaikkien kisaosallistujien kokonaiskulutus ruokaan ja juomaan oli arviolta 30,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 kulutus jakautui saman kaltaisesti: 0–50 euroa (33 %), 51–100 euroa (25 %), 101–150 (14 %) sekä yli 250 euroa (13 %).

KULUTUS RUOKAAN JA JUOMAAN

Kuvaaja 4 -kulutus ruokaan ja juomaan: kulutuksen jakautuminen luokkiin 0-50, 51-100, 101-150, 151-200, 201-250 ja yli 250 euroa.

KULUTUS JULKISEEN LIIKENTEeseen

Kuvaaja 6 -kulutus muihin tuotteisiin: kulutuksen jakautuminen luokkiin 0, 1-50, 51-100, 101-150, 151-200, 201-250 ja yli 250 euroa.

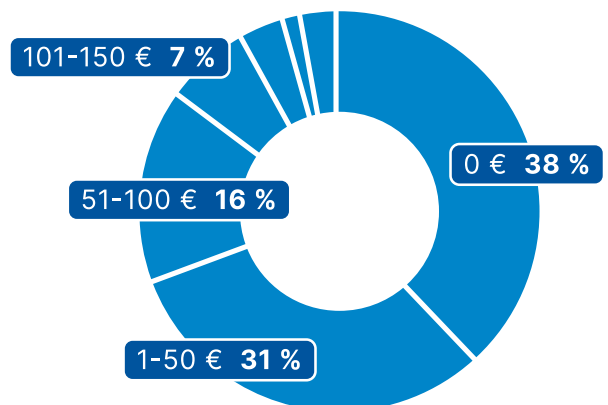
Julkinen liikenne

Myös kulutusta julkiseen liikenteeseen arvioitiin kyselytutkimuksen avulla. Merkittävin osa vastaajista kulutti julkiseen liikenteeseen 0 euroa (68 %) tai 1–51 euroa (24 %). Tampereen seudun joukkoliikenne (Nysse) ja Tampereen kaupunki tarjosivat ilmaisen julkisen liikenteen kaikille kisalipun haltijoille lippuun merkittynä pelipäivänä, mikä osittain selittää pienimpien kulutusluokkien suurta vastausmäärää. Kaikkien kisaosallistujien kokonaiskulutus julkiseen liikenteeseen oli arviolta 3,8 miljoonaa euroa.

Muut tuotteet

Kisäkävijöiden kulutus muihin tuotteisiin, kuten MM-kisojen oheistuotteisiin arvioitiin olleen kisojen aikana 12,8 miljoonaa euroa. Suurimmat vastausluokat olivat 0 euroa (38 %), 1–50 (31 %), 51–100 euroa (16 %) ja 101–150 euroa (7 %) (kuvaaja 6).

KULUTUS MUIHIN TUOTTEISIIN

Kuvaaja 6 -kulutus muihin tuotteisiin: kulutuksen jakautuminen luokkiin 0, 1-50, 51-100, 101-150, 151-200, 201-250 ja yli 250 euroa.

[3] Itäsuomalaisten tapahtumien asiakasprofiilit ja aluetaloudellinen vaikuttavuus ESS vaikuttaa - tapahtumien arviointihankkeen tutkimusraportti, 2008 Mikkonen, Pasanen ja Taskinen, Joensuun yliopisto

EPÄSUORAT VAIKUTUKSET

Epäsuoria vaikutuksia arvioitiin eventIMFACTS -mallin avulla, kuten tehtiin myös vuonna 2022. Mallissa epäsuoria vaikutuksia syntyy kerrannaisvaikutuksen kautta, kun tuotteita ja palveluita kisakävijöille tarjoavat tuottajat omalta osaltaan hankkivat tuotteita ja palveluita alihankkijoiltaan. Vaikutuksen arvioinnissa hyödynnetään arviota suorista vaikutuksista, sekä kerrointa, jolla monistetaan näiden vaikutusten arvoa. Kertoimen valinnassa hyödynnettiin aikaisempia tutkimuksia, joissa on hyödynnetty edellä mainittua eventIMFACTS -mallia ^{[4][5][6]}. Kertoimen arvona käytettiin lukuja 1,25–1,75. Kyseisillä oletuksilla arvioitu epäsuora kokonaiskulutus oli 94,0–131,6 miljoonaa euroa.

Kerroin	Epäsuorat vaikutukset
1,25	94,0
1,45	109,0
1,75	131,6

[4] The Sports Consultancy; Economic Impact Report; 2017

[5] BOP Consulting, Edinburgh Festivals 2015 Impact Study, 2015

[6] SMG Insight/YouGov; Economic Impact Study: NFL International Series London, 2012

Kuva: Matti Nenonen / Suomen Jääkiekkoliitto

YHTEISÖLLISET JA SAAVUTETTAVAT KISAT

WE LIVE THE GAME

KISATUNNELMAA LÄHELLÄ IHMISIÄ

Jääkiekon vuoden 2023 MM-kisojen slogan 'We live the game' korosti yhteisöllisyyttä ja hyvää henkeä. Kisojen tavoitteena oli luoda energistä kisatunnelmaa Tampereelle ja yhdistää paikkakuntalaisia yhteisen teeman äärelle. Kisojen arvot korostivat paikallisuutta ja syrjimättömyyttä sekä kannustivat kaikkia löytämään jääkiekon ja liikunnan riemun.

TAPAHTUMAT JA TEMPAAUKSET

Kisojen "We Live the Game" -sloganin hengessä kisat pyrittiin tuomaan lähemmäs ihmisiä. Jalkautumalla ihmisten keskuuteen erilaisiin tapahtumiin pyrittiin tavoittamaan myös sellaisia kohderyhmiä, joita ei välttämättä muutoin olisi tavoitettu. Aidoilla ihmiskontakteilla vahvistettiin yhteisöllisyyttä ja *elettiin* peliä yhdessä. Kisamaskotti Spiky oli tärkeä osa kisojen näkyvyyttä levittäen energisyyttä ja hyvää fiilistä niin pieniin kuin isompiinkin jääkiekon ystäviin. Kisojen teemapisteellä aktivoitiin ihmisiä testaamaan taitojaan kiekonkäsittelyssä, minkä ohella halukkaat saivat osallistua MM-kisalippujen arvontaan.

Ennen kisoja järjestetty tapahtumakiertue oli vuotta 2022 laajempi. Vaikka kisat itsessään keskittyivät Tampereelle, kiersi 2023 Jääkiekon MM-kisojen teemapiste henkilökuntineen yhdessä kisamaskotti Spikyn kanssa marraskuusta 2022 alkaen yhteensä yli kahdessakymmenessä tapahtumassa ympäri Suomea. Yksi tapahtumavierailu järjestettiin myös Ruotsissa.

Kuuden Liiga-ottelun ja muutaman Suomen maajoukkuetapahtuman lisäksi MM-kisatunnelmaa nostatettiin muun muassa lasten ulkoilutapahtumissa pääkaupunkiseudulla ja Tampereen Joulumarkkinoilla, Urheilugaalassa Helsingin Jäähallilla, NHL Hockey Day -tapahtumassa Tampereen Sorsapuistossa, Beyer Hockey Games (EHT-turnaus) Ruotsin Malmössa, Lantrek -pelitapahtumassa Tampereen messu- ja urheilukeskuksessa, Jääkiekkomuseossa Tampereella ja YouTube AllStars -jääkiekko-ottelussa Turun Gatorade Centerillä.

CASE

KOULUKIERTUE TAMPEREEN KOULUISSA

Kisaorganisaatio järjesti keväällä ennen kisoja Tampereella koulukiertueen, jonka tavoitteena oli levittää kisojen yhteisöllistä henkeä kisakaupungin alakouluihin. Koulukiertue toteutettiin yhteistyössä Varalan urheiluopiston kanssa. Kisamaskotti Spiky vieraili huhtikuun aikana kahdeksassa paikallisessa alakoulussa. Vierailuihin osallistui yhteensä noin 650 oppilasta opettajineen 1.–4.-luokkatasoilta.

Kouluvierailujen tarkoituksena oli MM-kisojen arvojen mukaisesti korostaa yhteisöllisyyden teeman tärkeyttä sekä muistuttaa oppilaita luokkahengen ylläpidon ja rakentamisen merkityksestä, kannustaa oppilaita miettimään luokan yhteisiä keinoja kiusaamisen ehkäisemiseen, yhteisöllisyyden vahvistamiseen sekä kannustaa liikkumaan ja liikuntaharrastuksen pariin.

Kouluille jaettiin etukäteen Spikyn välittämät ohjeistukset vierailuihin valmistautumiseksi: oppilaiden tehtävänä oli valmistella yllä mainittujen teemojen mukaisia esityksiä, jotka vierailun aikana esitettäisiin maskotille. Spikyn saapuminen kouluille herätti innostusta ja hieman jännitystäkin. Spikyllä oli ilo seurata oppilaiden näytelmiä, sketsejä ja videoita, tarkastella piirroksia ja julisteita, kuunnella yhteislauluja ja jutella oppilaiden kanssa yhteisöllisyyden ja luokkahengen merkityksestä.

Varalan urheiluopiston opiskelijat vastasivat kaksituntisten kouluvierailujen liikunnallisesta osuudesta, ja samalla he suorittivat opintoihinsa kuuluvaa näyttöä lasten liikunnanohjaukseen keskittyvää kurssiaan varten. Yhteistyö Varalan kanssa oli onnistunut ja toimii hyvänä esimerkkinä siitä, miten paikallista osaamista hyödyntämällä voidaan yhdessä toteuttaa kaikkia osapuolia palveleva projekti.

Tapahtumiin osallistuneiden koulujen oppilasryhmille annettiin mahdollisuus tulla katsomaan MM-kisoja paikan päälle muutamasta vaihtoehdosta valikoituun alkusarjan otteluun. Kahdeksasta koulusta seitsemän hyödynsi mahdollisuuden, ja lippuja lahjoitettiin kouluille yhteensä noin 530.

”Olin aika innostunut, kun kuulin, että pääsen tänne. Jännittäväntä oli nähdä itsensä isolta ruudulta katossa. Kannustan Tanskaa, koska Ruotsi voitti Euroviisut. Näin myös Spikyn, kun se otti yhteiskuvan parin mun kaverin kanssa. Aika vauhdikas kaveri! Musiikki on ollut todella hyvää, terkkuja DJ:lle!”

Netta, 6.lk

YHDESSÄ – MAHDOLLISIMMAN MONILLE AVOIMET KISAT

LIPPUKAMPANJAT ERITYISRYHMILLE

Suorien lippulahjoitusten sijaan tänä vuonna Jääkiekon MM-kisoissa kisakatsomoon haluttiin kutsua erityisesti ryhmiä (kuten koululaiset ja opiskelijat), joiden osalta kiinnostuksen ja innostuksen kisoja kohtaan arvioitiin olevan suurta, mutta jotka sinne eivät muuten välttämättä saapuisi. Tätä varten suunniteltiin erilaisille ryhmille suunnatut lippukampanjat, joissa tarjottiin edullisia lippuja valikoituihin alkusarjan otteluihin. Koululaisryhmille räätälöitiin luokkaretkikampanja, opiskelijoille oma kampanjansa, juniorikiekkojoukkueille kauden päätösjuhlan teemalla lippukampanja ja muille lajiliitoille sekä eläkeläisille omansa.

Lippukampanjoista onnistuneimmaksi ja laajimman kattavuuden saavuttaneeksi nousi koululaisille suunnattu kampanja, jonka myötä katsomoon myytiin viiden euron hintaan (lapset) ja kymmenen euron hintaan (aikuiset) yhteensä noin 6000 lippua eri koululaisryhmille opettajineen. Kampanjaa markkinoitiin valtakunnallisesti koulujen opetustointien sekä Opettaja-lehden kautta. Laji- ja seuratoimijoille kampanjoista tiedotettiin uutiskirjeiden ja suorakontaktoinnin avulla. Kaiken kaikkiaan koulu- ja joukkuekampanjoiden kautta kisatunnelmasta paikan päällä pääsi nauttimaan noin 20 000 lasta ja nuorta ympäri Suomen. Opiskelijaryhmien kampanjasta puolestaan tiedotettiin suoraan ainejärjestöjä, ja yksittäisten opiskelijalippujen markkinoinnissa yhteistyötä tehtiin muun muassa Frank-palvelun ja Opiskelijan Tampereen kanssa. Ryhminä paikalle saapuneet opiskelijat saivat myös muistoksi MM-kisojen haalarimerkin.

”Erinomainen veto, että saadaan ”hiljaisempiin ” peleihin enemmän yleisöä ja tunnelmaa. Todella harvalla on mahdollisuus näihin täydellä hinnalla osallistua. Järjestelyt ovat olleet erinomaiset, saimme hyvät infot ja kaikki tarvittava tieto saavutti meidät. Yhdistimme tähän koulun kevätretken ja olemme olleet Vapriikissa ja syömässä, shoppailemassa. Mahtava päivä ollut, erinomainen reissu Tampereella.”

Opettaja

Killinkosken kyläkoulu, Virrat

LAHJOITUKSET

Edellisvuoden tapaan myös vuoden 2023 MM-kisoissa toteutettiin merkittävä määrä lippulahjoituksia. Kyseisten lahjoitustentarkoituksena oli tarjota mahdollisuus päästä kisoihin sellaisille ihmisryhmille, joille hallille saapuminen voisi muuten olla vaikeaa.

Tampereen kaupunki lahjoitti viime vuoden tapaan itse hankkimiaan lippuja valitsemilleen tahoille. Näitä yhteisöllisiä lippuja jaettiin kaupungin toimesta esimerkiksi koululuokille ja -ryhmille, nuorisopalveluiden ja psykososiaalisen tuen asiakkaille, kansainvälisille osaajille (maahanmuuttajat), järjestöjen kautta ruoka-apuun sekä korkea-

kouluopiskelijoille. Yhteensä Tampereen kaupunki jakoi 7800 lippua.

Jääkiekkoliitto jakoi yhteensä yli 1500 lippua alue- ja seuratason jääkiekkotoimijoille kiitoksena lajin eteen tehdystä tärkeästä työstä.

”Aivan mahtava idea, että tällaisia mahdollisuuksia avautuu koululaisille. Todella moni minun luokkalaisistani ei olisi muuten tullut katsomaan, ei olisi ollut mahdollisuuttakaan. On myös niitä, joita jääkiekko ei juurikaan edes kiinnosta, mutta ovat täällä ihan täysillä mukana ja pääsevät haistelemaan ison maailman tunnelmaa.”

Opettaja
Tammelan koulu

Kisojen yhteydessä Suomen kisaorganisaatio halusi myös edellisvuoden tapaan osoittaa tukensa Ukrainalle. Suomen kisaorganisaatio ohjasi **51 105 euroa** tukea Ukrainan Jääkiekkoliitolle IIHF:n kautta.

MAKSUTON FAN ZONE -ALUE

Suomessa kisojen ainoa virallinen Fan Zone -alue sijaitsi viime vuodelta tutulla paikalla Tampereen rautatieaseman kupeessa. Fan Zone -alueen tarkoituksena oli toimia helposti saavutettavana kohtaamispaikkana ja kisakatsomona kaikille halukkaille. Alue oli rakennettu esteettömäksi ja sisäänpääsy oli ilmainen.

Fan Zone avautui kisavieraille ensimmäisenä ottelupäivänä 12.5., ja kahta välipäivää lukuun ottamatta kisatunnelmaa ja erilaisia aktiviteetteja oli yleisölle tarjolla sunnuntain 28.5. finaalipäivän loppuun saakka. Fan Zone oli auki pääosin klo 14–01, klo 20 asti sisäänpääsy oli ikärajatton.

Erilaista ohjelmaa Fan Zonella oli tarjolla koko alueen aukioloaikojen puitteissa. Viime vuoden tapaan pääteltä ohjelma rakentui otteluiden ympärille. Lavalla esiintyi turnauksen aikana livebändi ja muutamia nimekkäitä artisteja, yleisö pääsi kisailemaan tietovi-sojen parissa ja kisamaskotti Spiky ehti ilahduttaa vieraita Fan Zonella viime vuotta enemmän. Lisäksi alueella oli viime vuoden tapaan kisojen kumppaneiden aktiviteettipisteet, fanituote-piste ja ruoka- ja juomapalveluita. Fan Zonella vierailijoilla oli myös mahdollisuus lunastaa edullisia viime hetken lippuja saman ja seuraavan päivän peleihin.

Kuva: Arttu Timonen / Suomen Jääkiekkoliitto

Uutta viime vuoteen verrattuna oli perheen pienimmille ja miksei isommillekin suunnattu nurkkaus (Family Tent), jossa oli mahdollista pelaila pöytälatkä- ja kiekonkuljetuspelejä, saada kasvomaalauksia ja nauttia istuskellen kisatunnelmasta seuraamalla otteluita suurelta TV-näytöltä. Lauantaina 13.5. pääteltiin kisakatsomo puolestaan vaihtui pelin jälkeen Euroviisukatsomoksi, jossa viisujen lopputulosta jännitettiin myöhään yöhön.

Kisakatsomotunnelman parantamiseksi ja yhteisöllisen kokonaisuuden luomiseksi hallilta tuttuja videoelementtejä lisättiin tänä vuonna myös Fan Zonelle. Lisäksi näyttöjen määrää alueella lisättiin informaation saavutettavuuden ja asiakaskokemuksen parantamiseksi. Alueen ja erityisesti WC-alueen siisteys keräsi paljon positiivista palautetta kävijöiltä ja henkilökunnalta.

Fan Zonella vieraili turnauksen aikana (12.–28.5.) yhteensä noin 96 500 henkilöä (kertakapasiteetti alueella 3000). Ruuhkaisimpia päiviä Fan Zonella olivat viikonlopuille osuneet Suomen pelipäivät. Finaaliviikonloppu oli viime vuotta hiljaisempi, mikä selittynee pitkälti Suomen putoamisella puolivälierissä jo torstaina.

ESTEETTÖMYYS

Esteettömyys ja saavutettavuus olivat vuoden 2022 tavoin yksi kisojen ydinperiaatteista. Esteettömyyden ja saavutettavuuden eteen tehdään Jääkiekkoliitossa jatkuvaa kehitystyötä saadun palautteen ja havaittujen kehityskohtien mukaisesti.

Esteettömyysjärjestelyt toteutettiin tänäkin vuonna viestimällä esteettömistä kulureiteistä ja sisäänkäynneistä ennen tapahtuman alkua kisojen nettisivujen Fan Guides- ja sekä kaikille lipun ostaneille lähteneessä ohjeistuksessa. Kyseiset reitit oli helppo löytää, sillä ne merkittiin ja kyltitettiin selkeästi. Lisäksi vapaaehtoisten koulutuksissa käytiin läpi kisojen esteettömyysjärjestelyt sekä hallien esteettömien sisäänkäyntien sijainnit. Halleilla päivystäneet infovapaaehtoiset avustivat tarvittaessa hallilla liikkumisessa. Viime vuonna kerätyn palautteen perusteella kyltitystä sekä hallin sisä- että ulkopuolella pyrittiin selkiyttämään ja mahdollisuuksien mukaan myös lisäämään. Esteettömiä katsomopaikkoja oli Nokia Arenalla 24.

Nokia Arenalla toteutettiin esteettömyys- ja saavutettavuuskatselmus joulukuussa 2022. Katselmus oli jatkoa marraskuussa 2021 toteutetulle katselmukselle. Molemmat katselmuksat ovat Aspa-säätiön Mielekäs-toiminnan kokemustoimijoiden toteuttamia. Marraskuun 2021 katselmuksen aikaan Arenan rakennustyöt olivat vielä osittain kesken, joten esimerkiksi piha-alueiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta ei voitu arvioida. Vuoden 2022 katselmuksen aikana kaikki hallin tilat ja sen ympäristö olivat katselmuksen alaisena.

Kokonaisuudessaan katselmuksen perusteella opasteet, esteettömien tilojen ja paikkojen määrä ovat kiitettävällä tasolla. Kehittämistä kaipaavat erityisesti valaistus eri tiloissa, myös piha-alueella ja esteettömien poistumisteiden merkinnät. Lisäksi näkövammaisten liikkuminen ja palveluiden saavutettavuus tulisi huomioida aiempaa paremmin. Voit lukea lisää katselmuksesta ja sen tuloksista täältä: <https://www.aspa.fi>

Nokia Arenan toimesta katselmuksessa tehtyjen havaintojen perusteella ennen MM-kisoja parannettiin muun ohella esteettömien sisäänkäyntien opastusta sekä poistettiin väliaikaisia esteitä kulkuväylien laajentamiseksi.

ET OLE YKSIN! – TURVALLISET KISAT KAIKILLE

Yksi kisojen tärkeä tavoite kisatapahtumassa oli epäasiallisen käytöksen ehkäisy, joka on yksi toiminnan painopistealueista sekä kansainvälisessä että kansallisessa jääkiekkoyhteisössä. Aihepiirin tärkeyttä haluttiin nostaa esiin myös kansallisesti ennen kisoja juniorikiekkoilijoille suunnatun Reilun Pelin -kampanjan myötä, jonka tarkoituksena oli haastaa junioriseururajat ja -joukkueet pohtimaan ja jakamaan sosiaalisessa mediassa omia ajatuksiaan ja käytäntöjään reilusta pelistä ja pelaamisesta. Kampanja toteutettiin yhteistyössä Suomen Jääkiekkoliiton, Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK:n ja Kansainvälisen Jääkiekkoliiton (IIHF) kanssa. Videokampanjaan osallistui useita kymmeniä lapsia ja nuoria joukkueista ympäri Suomen.

Epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisemiseksi kisatapahtumassa yhteistyötä tehtiin Kansainvälisen Jääkiekkoliiton kanssa sen Together for Integrity -ohjelman hengessä. IIHF on sitoutunut tekemään työtä ja varmistamaan jääkiekon lajiympäristön turvallisuuden niin pelaajien, työntekijöiden, vapaaehtoisten kuin lajin faniienkin osalta. Integrity-ohjelmaan on koottu periaatteet ja toimenpiteet häirinnän, syrjinnän ja rasmin ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi, kiellettyjen aineiden käyttöön ja kilpailumani-pulaatioon puuttumiseksi ja ehkäisemiseksi sekä eettisen urheilun varmistamiseksi. Lisää IIHF:n Integrity-ohjelmasta voit lukea ohjelman nettisivuilta: [IIHF - Integrity](#)

Jääkiekon MM-kisoissa kaikenlaiseen häirintään ja syrjintään on nollatoleranssi. Epäasiallisen käytöksen ehkäisemiseksi kisaorganisaation henkilöstön ja vapaaehtoisryhmien osa-aluevastaavien tuli perehtyä ennen kisoja epäasiallisen käytöksen tunnistamiseen ja sen kitkemiseen urheiluyhteisössä. Tähän tarkoitukseen Suomessa käytettiin Väestöliiton ja urheiluyhteisön yhdessä kehittämää Et Ole Yksin -verkkokoulutusta. Ilmaista verkkokoulutusta myös suositeltiin kaikille vapaaehtoisille, ja kurssin suorittamiseen kannustettiin vapaaehtoisviestinnän ja osa-aluevastaavien välityksellä sekä vapaaehtoisten koulutustilaisuuksissa.

Epäasialliseen käytökseen puuttuminen, sen ennaltaehkäisy ja toimenpiteet kiusaamis- tai häirintätapausten varalta käytiin läpi vapaaehtoisille huhtikuussa järjestetyssä yhteisessä Kick off -koulutustilaisuudessa, jossa vapaaehtoisia oli paikalla noin 500. Samassa yhteydessä korostettiin myös, että jokainen on vastuussa turvallisen toimintaympäristön luomisesta noudattamalla yhteisiä toimintatapoja.

HÄIRINTÄYHDYSHENKILÖT – YHTEYS ILMAN KYNNYSTÄ

Epäasialliseen käytökseen puuttuminen ja siitä ilmoittaminen haluttiin tehdä kisa-tapahtumassa mahdollisimman helpoksi. Sekä vapaaehtoisilla ja kisaorganisaation jäsenillä oli mahdollisuus ottaa yhteyttä kisojen häirintäyhdyshenkilöihin.

Kisoissa oli kaksi häirintäyhdyshenkilöä. Molemmat häirintäyhdyshenkilöt olivat kisaorganisaation jäseniä. Kiusaamis- tai häirintätapauksista, tai muusta epäasiallisesta käytöksestä pystyi ilmoittamaan häirintäyhdyshenkilöille puhelimitse, sähköpostitse tai kasvokkain. Yhteydenotot olivat ensisijaisesti luottamuksellisia, mutta mikäli ilmoituksen tehnyt henkilö niin toivoi, asia käsiteltiin yhdessä kisaorganisaation ylemmän viestintä- ja turvallisuusjohdon kanssa.

Häirintäyhdyshenkilöiden lisäksi käytössä oli myös täysin anonyymi IHF:n raportointikanava, jonne ohjaava QR-koodi löytyi jokaisen akkreditoituneen henkilön akkreditointipassista. Mahdolliset raportointikanavan kautta esille nousevat asiat käsitellään määritellyn prosessin mukaisesti yhteistyössä IHF:n ja kisaorganisaation vastaavien tahojen kesken.

Yhdessä kisaorganisaation vastuullisuuskoordinaattorin, viestintäjohtajan, vapaaehtoispäällikön ja turvallisuuspäällikön sekä IHF:n laki- ja integrity-asioista vastaavien tahojen kesken luotiin kolmiportainen puuttumismalli kisaorganisaation ja vapaaehtoisten keskuudessa mahdollisesti ilmenevien häirintä- ja kiusaamistapausten käsitteilyä varten.

KISOISSA KOETTUA

Kisojen aikana häirintäyhdyshenkilöt saivat vapaaehtoisilta kaksi yhteydenottoa. Tapausten selvittämiseen osallistuivat kaikki asiaan kuuluvat tarpeelliset tahot. Kisyhteisössä ei ilmennyt seksuaalisen häirinnän tapauksia. Myöskään anonyymiin raportointikanavaan ei tullut yhtään yhteydenottoa kisojen aikana. Anonyymien ilmoittamisen mahdollisuus nähtiin kuitenkin tärkeänä kynnyksettömän yhteydenoton mahdollistamiseksi.

Toimintamallin luominen ja ennaltaehkäisevän koulutuksen käyttöönotto organisaatiotasolla olivat hyödyllinen oppimiskokemus tulevaisuutta ajatellen, myös yli lajirajojen. Tulevaisuudessa Väestöliiton koulutusta voidaan hyödyntää kansallisella tasolla Suomessa laajemminkin eri urheilutapahtumissa, ja nyt käytössä ollutta mallia voidaan käyttää tulevaisuudessa myös muissa IHF:n alaisissa jääkiekon arvokisoissa.

Kisaorganisaation kokemus oli, että epäasiallisen käytöksen kohtaamiseen valmistautuminen, puuttumisesta tiedottaminen ja tukimahdollisuuksien esiin tuominen auttoivat luomaan turvallisuuden tunnetta kisayhteisöön. Puhuminen asioista niiden oikeilla nimillä ja asioiden käsittelyn avaaminen toivat lisäksi läpinäkyvyyttä menettelyyn. Yksi tärkeimmistä näkökulmista oli koko kisayhteisön sitouttaminen yhteisiin toimintatapoihin – hyväksyvän ja yhteisöllisen ilmapiirin luominen ja ylläpitäminen on kaikkien vastuulla, eikä kukaan ole ikävissä tilanteissa yksin.

Et Ole Yksin: [Verkkokoulutukset - Et ole yksin](#)

VAPAAEHTOISENA MM-KISOISSA

VALINTAPROSESSI

- Yleinen vapaaehtoishaku oli avoinna loka-marraskuun 2022. Tätä ennen haku oli auki vuoden 2022 kisoissa toimineille vapaaehtoisille. Muutama vapaaehtoisten ryhmä perustettiin suoraan vuonna 2022 toimineiden vapaaehtoisten kesken.
- Hakemuksia vapaaehtoishaussa tuli yhteensä 1032 kpl. Vuoden 2022 kisojen vapaaehtoisena toimineita haki mukaan 548 eli noin puolet edellisvuoden vapaaehtoisten kokonaismäärästä. Juuri ennen kisoja, varsinaisen haun jälkeen vapaaehtoisten porukkaa täydennettiin kohdenetuilla lisärekyillä.
- Valintakriteerit olivat edellisvuoden kaltaiset ja hakijat saivat valita itse käytettävyytensä sekä toiminnan osa-alueen, missä halusivat työskennellä.

KOULUTUS JA PEREHDYTYS

- Kisaorganisaatiossa työskenteli myös vuonna 2023 vapaaehtoispäällikkö, joka vastasi vapaaehtoisten valintaprosessista, vapaaehtoisia koskevasta viestinnästä sekä vapaaehtoisten palveluista. Hänen lisäksi vapaaehtoisten palveluissa työskenteli kisojen aikana harjoittelija.
- Jokaisella vapaaehtoisryhmällä oli oma osa-aluevastaava, joka toimi oman ryhmänsä lähiesihenkilönä.
- Vapaaehtoisille järjestettiin yksi yhteinen Kick Off -koulutustilaisuus Tampereella noin kuukausi ennen kisoja. Tilaisuuden tarkoituksena oli jakaa vapaaehtoisille mahdollisimman kattava yleisinfo kaikista vapaaehtoisten näkökulmasta tärkeistä asioista. Paikalla Tampere-talossa oli noin 500 vapaaehtoista.
- Osa-aluevastaavat pitivät omille ryhmilleen vielä kohdenetun koulutuspäivän Nokia Arenalla toukokuun alussa.

1 032
HAKIJAA

548

EDELLISISSÄ KISOISSA
TYÖSKENNELLYTTÄ
VAPAAEHTOISTA

738

VAPAAEHTOISTA
VALITTIIN

36

ERILAISTA VAPAA-
EHTOISTYÖTEHTÄVÄÄ

VUONNA 2022 39
ERILAISTA TEHTÄVÄÄ

40

RYHMÄNVETÄJÄÄ

"Vapaaehtoisena saa kokea erilaisia asioita sieltä oman tutun arjen ulkopuolelta, tutustua erilaisiin ihmisiin, ja riippuen pestistä, esimerkiksi tässä tehtävässä pääsee käyttämään kielitaitoa, ja saa olla kasvot kisoille."

-Vapaaehtoinen, 2023

VIESTINTÄ

Vapaaehtoisviestintää toteutettiin monitasoisesti ja -kanavaisesti:

- Vapaaehtoisportaali GateHQ
- Yleinen ja yhteinen vaparisähköposti
- Vapaaehtoisryhmien omat WhatsApp-ryhmät
- Vapaaehtoisten uutiskirje
- Info-vihko, jossa oli koottuna kaikki muuttumaton tieto esimerkiksi yhteystiedoista, aikatauluista, sijainneista, otteluista, eduista ja käytänteistä
- Materiaalipankki: sähköisessä muodossa kaikki uutiskirjeet, Kick off -tilaisuuden esitysmateriaalit sekä kuvapankki yhden linkin taakse koottuna

Tietolähteitä nostettiin esiin aktiivisesti koulutuksissa ja vaparikirjeissä, jotta ne olisivat helposti kaikkien tavoitettavissa. Viime vuonna opitun perusteella vapaaehtoisviestinnän aikatauluja, sisältöä ja laajuutta kehitettiin.

KARONKKA

2022 vuoden kisojen tapaan, vapaaehtoisia haluttiin kiittää kisojen eteen tehdystä arvokkaasta työstä kutsuamalla kaikki halukkaat kesäkuussa järjestettyyn päättäjäiskaronkkaan Tampereelle Tavara-asemalle. Karonkassa muisteltiin yhteistä kisarupeamaa muiden vapaaehtoisten ja vaparivastaavien kanssa, tavattiin jääkiekkolegenda Marko Anttila, nautittiin yllätysesiiintyjä Sannin showsta sekä tapahtuman tarjoiluista. Karonkkaan osallistui noin 400 henkilöä.

Miten ja miksi tietoa kerättiin?

- Vapaaehtoisille toteutettiin kysely MM-kisojen jälkeen
- Tietoa kerättiin erityisesti vapaaehtoisten kokemuksesta yhdenvertaisuudesta, perehdytyksen laadusta ja kehityskohdista
- Vapaaehtoiskokemuksen raportoinnilla pyritään lisäämään toiminnan läpinäkyvyyttä ja viestimään vapaaehtoistyön merkityksestä.
- Vapaaehtoisten suuri työpanos mahdollisti tänäkin vuonna onnistuneet MM-kisat

"Hauskuus – täällä on ihan mahtava meininki, eilisessä pelissä (USA-Ranska) suomalainen yleisö Ranskan puolella, tänään Tanska-Ruotsi pelissä oli paljon lapsia (tosi kivaa minun mielestäni), lapsista näki että heillä oli hirvittävän hauskaa. Oman lapseni mielestä Spiky oli tosi hauska ja kiva."

-Vapaaehtoinen, 2023

"Meillä on ollut hurjan hauskaa ja yhteisöllisyys todellakin näkyy - hauskaa yhteisöllistä tekemistä!"

-Vapaaehtoinen, 2023

"Ottelutapahtumat ovat todella hauskoja, ja heti hymyilyttää kun pääsee lähelle hallia."

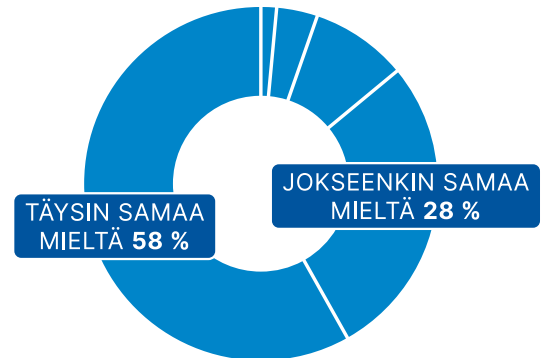
-Vapaaehtoinen, 2023

"Parasta on varmaan se, kuinka laajasti me päästään tekemään hommia, ihan yksittäisten aitioiden hostaamisesta vastaanotossa olemiseen."

-Vapaaehtoinen, 2023

- Valtaosa vapaaehtoisista koki tänäkin vuonna yhteenkuuluvuuden tunnetta toimiessaan vapaaehtoisena: 58% (60%) täysin samaa mieltä, 28% (27%) jokseenkin samaa mieltä (*2022 luvut suluissa)
- 94,3 % vastaajista kokee voivansa työskennellä Jääkiekkoliiton tapahtumissa uudelleen (vastaukset 4 tai 5 asteikolla 1-5)
- Kysyttäessä vapaaehtoisilta, kuinka tyytyväisiä he olivat kisakokemukseen, vastausten keskiarvo oli 4,3/5
- Avoimissa vastauksissa nousivat erityisen positiivisesti esille vaparikirje, vapaaehtoisten saama kiitos sekä kisaorganisaation osoittama arvostus vaparitöitä kohtaan

**VALTAOSA VAPAAEHTOISISTA
KOKI VUONNA 2023
YHTENKUULUVUUDEN TUNNETTA
TOIMIESSAAN VAPAAEHTOISENA**

Kuva: Juha Kassinen / Suomen Jääkiekkoliitto

BEHIND THE SCENES

Noin kuudesosa kaikista kisojen vapaaehtoisista eli noin 120 vapaaehtoista toimi Sport & Event osa-alueen vapaaehtoistehtävissä.

Suurin osa urheilu- ja tapahtumapuolen toiminnasta jää kisayleisöltä piiloon, sillä työskentely tapahtuu pääasiassa jäätasolla joukkueiden ja pukuhuoneiden läheisyydessä. Pelit eivät kuitenkaan pyörisi, ja yleisöviihde hallilla sekä fanialueella jäisi puuttumaan kokonaan ilman näihin tiimeihin kuuluvien henkilöiden työpanosta, joka koko tapahtuman onnistumisen kannalta on korvaamaton.

Sportin osa-alueen työntekijöiden ja vapaaehtoisten vastuulla oli huolehtia siitä, että kaikki pelit saadaan pelattua suunnitellusti, ja mahdollistaa joukkueiden ja tuomareiden sujuva arki heidän tukitoiminnoistaan huolehtimalla. Tehtäviin kuului esimerkiksi joukkueiden ja tuomareiden majoituksen, ruokailun, kyytien, olosuhteiden, pukutilojen, turvallisuuden ja terveyden ylläpito ja koordinointi, joukkueiden ja tuomareiden turnausaikaisen toiminnan aikatauluista huolehtiminen sekä toimitsijatehtävät itse jääkiekko-otteluihin ja niiden juoksuttamiseen liittyen.

Event-puolen vastuulla oli tapahtumaviihteen ja Fan Zone -alueen suunnittelu, toteuttaminen ja koordinointi. Eventin vapaaehtoiset avustivat näihin liittyvissä tehtävissä kisa-aikana. Tapahtuma-avustajiin kuuluvat vapaaehtoiset toimivat muun muassa palkintoavustajina, maskottien opastajina, Fan Zonen aktiviteettipisteillä, sekä hoitivat juoksevia asioita sekä arenalla että Fan Zonella kisa-aikana.

Urheilu- ja tapahtumapuolen vapaaehtoisryhmät olivat seuraavat:

- Sport Office
- Snowteam
- Team Service
- Game Operations
- Tilastot & Toimitsijat
- Tuomari-isännät
- Tapahtuma-avustajat

Osaksi urheilupuolen vapaaehtoistoimintoja voidaan laskea myös Medicalin henkilöstö, jonka tehtävänä oli joukkueiden ja pelaajien terveydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen. 2023 Jääkiekon MM-kisoissa ryhmään kuului yhteensä 94 vapaaehtoisena toimivaa ortopediä, päivystävää hoitajaa, päivystävää lääkäriä, toimitsijaa sekä yleisöensivussa työskentelevää. Terveyden- ja lääkintähuollon ja ensiaputoimintojen toteuttaminen on erinomainen esimerkki vapaaehtoisuuteen perustuvasta elintärkeästä vastuusta urheilutapahtumassa.

”Viime vuoteen verrattuna yhteistyö urheilupuolen eri osa-alueiden välillä toimi tapahtuma-aikana paremmin. Apua pyydettiin, tarjottiin ja saatiin helpommin. Isossa kuvassa toiminta oli jo hyvin rutinoitunutta, mitä edesauttoi viime vuoden kisoista saatu oppi ja kokemus, joiden myötä oli tiedossa varautumistarpeet ja panostuksenkohteet. Toki aina jää parannettavaa ja jäi nytkin: kun kyse on suuresta kokonaisuudesta ja kymmenien ihmisten yhteistyöstä nopeaa reagointia ja mukautumista vaativassa toimintaympäristössä, jossa joukkueiden etu ja tapahtuman sujuvuus ovat kaiken a ja o, tulisi tiedonkulkua ja -jakoa pyrkiä aina tehostamaan ja vastuuta jakamaan tarkoituksenmukaisemmin. Uusien tekijöiden perehdyttämistä voisi myös aina kehittää. Arki pyöri kuitenkin ryhmästä riippumatta hyvin ja hallilla oli mukavaa.”

Kisatoimiston vastuhenkilö

Tuomari-isäntä Julian oli ensikertalainen suur tapahtuman vapaaehtoistehtävissä

”En osannut odottaa kuinka paljon hulinaa on kaiken taustalla ja kuinka paljon tapahtuu kulisseissa. Se on ollut hauska nähdä. Vaikka kaikki ovat kiireisiä tehtävissään, on aina aikaa kuulumistenvaihtoon. Hallilla kaikki tervehtivät toisiaan ja apua saa aina tarvitessaan. Tällaista kokemusta kannattaa vaalia ja nauttia ajastaan!”

Julian palkittiin MM-kisojen finaaliottelussa Kanada-Saksa pelin parhaana vapaaehtoisena (Volunteer of the Game).

Volunteer of the Game -tunnustuksia jaettiin jokaisessa ottelussa eri ryhmissä toimineille vapaaehtoisille. Otteluja pelattiin Tampereella 34 eli jokainen vapariryhmä päästiin esittelemään myös yleisölle ja kiittämään eri osa-alueilla toimineita vapareita. Jokaisen vapaaehtoisryhmän osa-aluevastaava sai valikoida ryhmästään henkilön, joka aktiivisuudellaan, positiivisuudellaan tai ansioitumisellaan tehtävissään oli juuri oikea tyyppi palkinnon saajaksi. Arena Hostit ja vapaaehtoispäällikkö jakoivat palkinnon aina kunkin ottelun toisen erän yhden mainoskatkon aikana. Palkinnon tarkoituksena oli sekä kiittää että muistaa vapareita arvokkaasta työstä. Lisäksi haluttiin korostaa vapaaehtoisuuden merkitystä koko halliyleisölle.

Kuva: Hanna Heinonen / Suomen Jääkiekkoliitto

Kuva: Arttu Timonen / Suomen Jääkiekkoliitto

VARALAN OPISKELIJAT

MM-kisojen vapaaehtoistoiminnan puitteissa tehtiin yhteistyötä myös Varalan Urheiluopiston kanssa. Liikunnanohjauksen perustutkintoa (LPT) suorittava ryhmä opiskelijoita toimi kisoissa infopistevapaaehtoisryhmänä. Ryhmän vetäjinä toimineet neljä opiskelijaa suorittivat samalla näytönantoa koulutukseensa kuuluvaan urheilukilpailutapahtuman järjestämiseen liittyvään opintokokonaisuuteen. Näyttöön kuului kisaorganisaation kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi myös urheiluopiston opetussuunnitelman mukaisia muita tapahtumanjärjestämiseen liittyviä tehtäviä

Ennen projektia kisaorganisaation yhteyshenkilöt perehdyttivät Varalan opiskelijoita. Näytönantajaopiskelijat vastasivat itsenäisesti ryhmän työvuorosuunnittelusta sekä kokosivat materiaalipaketin infopisteellä tarvittavista tiedoista.

Varalan opiskelijoita toimi Arenan infopisteen lisäksi Fan Zonella sijainneella Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK:n tapahtumapisteellä (yhteistyö myös SUEK:n ja Varalan kesken) sekä urheilupuolen vapaaehtoistehtävissä doping-saattajina. Ryhmänvetäjät vastasivat myös näitä tehtäviä hoitaneiden työvuoroista.

"Toimimme MM-kisoissa vastuuhenkilöinä hallin infopisteellä. Huolehdimme, että kisavieraat saivat mahdollisimman hyvää palvelua ja oikeaa informaatiota esimerkiksi omista paikoista, ruokapaikoista jne. Jos jokin asia ei ollut suoraan tiedossamme, selvitimme sen asiakasta varten.

Yhteisöllisyys todella näkyi MM-kisoissa, ja tärkeänä oppina tulevaisuutta ajatellen onkin muistaa olla rohkea ja tutustua uusiin ihmisiin – käteen jää silloin paljon enemmän!"

Varalan opiskelija
Hallin infopiste

"Kisoilla oli iso merkitys minulle, koska sai nähdä suuren kisaorganisaation palasia ja toimintaa läheltä. Itse nautin täysin rinnoin kisahuumasta ja voisin hyvin kuvitella työskenteleväni tällaisissa tehtävissä tulevaisuudessa."

Varalan opiskelija
SUEK:n piste, Fan Zone

VAIKUTTAVA ASIAKASKOKEMUS

Fan Zonesta sanottua

"Parasta Fan Zonella oli muiden fanien tapaaminen ja pelien katsominen yhdessä. Alennuskoodit kuluvan päivän ja seuraavan päivän peleihin oli myös hieno juttu!"

"Hyvä viihdyttävä paikka, sopi myös lapsiperheille."

"Esteettömyys ja pyörätuolilla liikkuminen oli osattu huomioida. Kiitos siitä."

Otteluviihteestä ja tunnelmasta sanottua

"Alkushow oli mahtava!"

"Fantastic arena. There was no too long waiting for food and drinks, and the venue worked also for elderly people. Atmosphere was safe - the security personnel was very friendly!"
(sveitsiläinen pariskunta)

"Erytisen hyvää oli päästä julkisilla maksutta keskustaan."

Myös vuonna 2023 erityistä huomiota haluttiin kiinnittää hyvään asiakas- ja henkilöstökokemukseen ja sen toteuttamiseen käytettiin tuntuvasti resursseja. Toimenpiteiden onnistumista mitattiin jälleen HappyOrNot-laitteilla. Kyselyyn vastaaminen laitteiden avulla oli kävijöille helppoa ja nopeaa sekä monelle jo ennestään tuttua. Laitteiden määrä, sijoittelu ja kysymykset olivat samanlaiset kuin vuoden 2022 kisoissa, jotta tulokset olisivat vertailukelpoisia.

MITEN JA MIKSI ASIAKASKOKEMUSTA MITATTIIN?

- Kyselyn kohteena olivat niin fanit, kuin myös median edustajat ja henkilöstö, mukaan lukien vapaaehtoiset
- Kysely toteutettiin 9.-29.5.2023, kaikkina viikonpäivinä, klo 7.00–1.30
- Käytössä olivat painettavat HappyOrNot -laitteet, joissa neljä vastausvaihtoehtoa. Laitteita oli 10 eri pisteessä Tampereella: Arenalla, Fan Zonella, mediakeskuksessa ja vapaaehtoisten lounge-tiloissa
- Laitteilla kysyttiin: Onko sinulla ollut hauskaa?

Yhteensä 16 896 annettua palautetta (vuonna 2022 Tampereella 14 932 palautetta). Laskennallinen palautetta antaneiden osuus kisakävijöistä oli 6,0 % (4,5 % vuonna 2022).

TULOSTEN ANALYSOINTI

Tulosten analysointiin hyödynnettiin HappyOrNot Oy:n Happy Index -menetelmää.

Positiivisten palautteiden kokonaismäärä oli 90 % (vuonna 2022 91 %) ja Happy Indexinä 87.7 (vuonna 2022 88.9).

Arenan yleistiloissa positiivisten palautteiden osuus säilyi edellisvuoteen verrattuna samana, vaikka palautteiden määrä kasvoi

Erityisen suuri positiivisten palautteiden osuus oli tänä vuonna vapaaehtoisten lounge-tiloissa (Happy Index: 97.1), palautteita myös saatiin merkittävästi viime vuotta enemmän.

Kuva: Arttu Timonen / Suomen jääkiekkoliitto

AIEMMIN LUOTUJEN KESTÄVYYS- KÄYTÄNTÖJEN YLLÄPITÄMINEN

Tapahtumajärjestäjänä MM-kisaorganisaatio jatkoi vuoden 2022 kisoissa lanseeratujen vastuullisten käytäntöjen toteuttamista myös tämän vuoden kisoissa yhteistyön voimin. Vastuullisuus oli integroituna kaikkeen tekemiseen aina tapahtuman suunnittelusta varsinaiseen tekemiseen. Ympäristövastuullisuuden saralla tämä tarkoitti muun muassa huolellista datan keräämistä. Kaikista päästöjä aiheuttaneista toiminnoista kerättiin tiedot hiilijalanjälkilaskentaa varten. Myös datan laatua ja tarkkuutta kehitettiin edellisvuoden oppien pohjalta yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tapahtuman järjestämisessä hankintojen vastuullisuuteen kiinnitettiin paljon huomiota ja ajateltiin materiaalien jatkokäyttömahdollisuuksia. Kisailmemateriaalien osalta suosittiin mahdollisimman pitkälle vuosiluvuttomia ja logottomia tuotteita. Materiaalihankinnoissa huomioitiin edellisvuonna saatuja oppeja tarkkojen tarvikemäärien tilaamiseksi. Esimerkiksi somiste- ja brändäysmateriaalit ovatkin jatkokäytettäviä jääkiekkoliiton tulevissa tapahtumissa.

Kisapaikkana Tampereen Nokia Arena tarjosi edistyksellisen, uusiutuvaa energiaa käyttävän ja helposti julkisilla kulkuvälineillä saavutettavan kisapaikan. Nokia Arenalle on myönnetty tapahtumien vastuullisuussertifikaatti ISO 20121, jolla varmistetaan, että tapahtumien järjestäminen on ympäristön ja yhteiskunnallisen vastuun näkökulmista kestävä. Nokia Arenan tavoitteena on myös LEED-ympäristösertifikaatin kullatase. Kisojen järjestäminen Arenalla vaikutti merkittävästi siihen, että tapahtuman kestävyysnäkökohdat voitiin huomioida korkealla tasolla.

Kisaorganisaatio käytti työntekijöiden kisapaikalle saapumiseen ja kisojen aikaiseen liikkumiseen hybridi- ja sähköautoja sekä julkista liikennettä. Yhteistyö Tampereen seudun joukkoliikenteen Nyssen kanssa edisti esimerkiksi vapaaehtoisten ja akkreditoitujen henkilöiden liikkumista julkisella liikenteellä.

Kisaorganisaatio myös vastasi työntekijöiden, Suomen joukkueen ja osin muiden keskeisten sidosryhmien matkustamisesta Tampereen ja Riian välillä. Kisapaikkojen välistä liikkumista varten järjestettiin yhteensä 3 tilauslentoa, joilla lennätettiin Suomen joukkue ja osa tuomareista Tampereen ja Riian välillä. Lennoista aiheutuneet hiilidioksidipäästöt on huomioitu hiilijalanjälkilaskennassa. Myös lentojen aiheuttama ilmastoa lämmittävä epäsuora päästö (radiative forcing) on huomioitu laskennassa.

Laskentaan ei edellisvuoden tapaan sisällynyt kisäkävijöiden kisapaikalle liikkumista eli laskenta ei ota huomioon kävijöiden matkustamisen vaikutusta tapahtuman aikaiseen kokonaishiilijalanjälkeen.

Tapahtuman hiilijalanjäljen laskennassa hyödynnettiin Helsingin kaupungille tuotettua tapahtumien hiilijalanjälkilaskuria. Laskurin lähtötietoja täydennettiin ajantasaisten ja puuttuvien päästökertoimien osalta.

MM-KISOJEN HIILIJALANJÄLKI

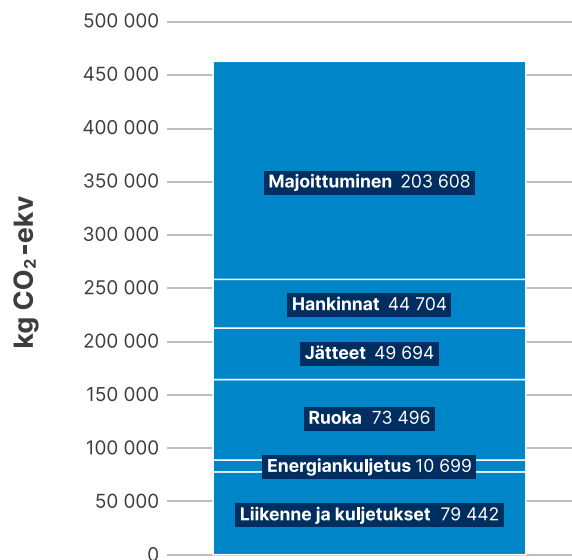
Hiilijalanjäljen laskenta mukaili edellisvuoden laskelmaa ja kattoi samat toiminnot sekä samat laskennan rajaukset, kuin vuoden 2022 kisojen laskennassa. Näitä olivat esimerkiksi laskennan ajallinen rajaaminen kisojen tapahtuma-aikaan. Hiilijalanjälki kattaa tapahtuman järjestämisestä aiheutuvat päästöt, joista kisaorganisaatio vastasi ja jotka olivat sen operoimia. Tässä raportissa mukana ovat kaikki Tampereen kisapaikkaan liittyvät toiminnot, kun laskenta kattoi edellisvuonna myös Helsingin tapahtumapaikan toiminnot. Tämän vuoden laskentaan kuului lisäksi kisaorganisaation operoimat lennot Tampereen ja Riian välillä, vaikka itse Riassa järjestetyn tapahtuman päästöt ovatkin tämän hiilijalanjälkilaskennan ulkopuolella.

KISOJEN KÄVIJÄKOHTAISTA HIILIJALANJÄLKEÄ SAATIIN PIENENNETTYÄ EDELLISVUODESTA.

Vaikka vuoden 2023 hiilijalanjäljen laskenta toteutettiin toisena vuonna peräkkäin, ei tuloksien vertailu vuoden 2022 kisoihin ole suoraan mahdollista. Vuonna 2022 kisat pidettiin kahdessa eri tapahtumapaikassa Suomen sisällä, kun vuonna 2023 kisat oli jaettu kahden kisajärjestäjään välillä. Tämän vuoksi päästöjä voitiin vertailla ainoastaan suuntaa antavasti eri osa-alueittain ja havaita eroja suhteellisesta kehityksestä aiempaan vuoteen verrattuna.

Tapahtuman hiilijalanjälki vuoden 2023 kisoissa oli 462 tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂-ekv). Hiilijalanjälki koostui suuruusjärjestyksessä majoittumisesta (44 %), liikenteestä ja kuljetuksista (17 %), ruoista ja juomista (16 %), jätteistä (11 %), hankinnoista (10 %) ja energiankulutuksesta (2 %). Seuraavassa kuvaajassa on esitelty päästöt absoluuttisina päästölukuina eri kategorioissa. Kisojen päästöjakauman todettiin mukailevan aiempaa vuotta. Isoimmat päästöt aiheutuivat edelleen majoittumisesta, liikenteestä ja kuljetuksista sekä tarjotusta ruoasta ja juomasta. Kulutetusta energiasta aiheutui osa-alueeltaan pienimmät päästöt, mikä on seurausta kestävästä energiaratkaisuista Nokia Arenalla.

TAPAHTUMAN HIILIJALANJÄLKI OSA-ALUEITTAIN

PÄÄSTÖJÄ VÄHENNETTIIN USEILLA OSA-ALUEILLA

Hiilijalanjälki vuoden 2023 kisoissa oli 42 % edellisvuotta pienempi ([vuoden 2022 kisojen hiilijalanjälki 764 t CO₂-ekv](#)). Hiilijalanjäljen vertailu aiempiin kisoihin ei kisojen eroavuuksien vuoksi ole mielekäästä, mutta tiettyjen osa-alueiden osalta tämän vuoden kisoissa onnistuttiin vähentämään päästöjä osana vastuullisia valintoja ja mietittyjä ratkaisuja.

Kisaorganisaation liikkumisessa tapahtuman aikana käytettiin yksinomaan sähkö- ja hybridautoja sekä julkista liikennettä. Yhteistyö Tampereen seudun joukkoliikenteen Nyssen kanssa mahdollisti vähäpäästöisemmän liikkumisen myös esimerkiksi vapaaehtoisille ja akkreditoituille henkilöille ilmaiseksi.

Kisoihin liittyvissä materiaalihankinnoissa päästöt pienentyivät, sillä osa kisoissa käytetyistä materiaaleista ja tarvikkeista olivat edellisiin kisoihin hankittuja ja niitä voitiin siten uusiokäyttää.

Energiankulutuksen päästöt olivat hyvin pienessä roolissa jääkiekon MM-kisoissa, sillä valtaosin kulutettu energia on päästötöntä. Kokonaissähkönkulutus vuoden 2023 kisoissa oli Nokia Arenalla 970 MWh, mikä on samansuuruinen edellisvuoden kisoihin verrattuna. Energiankulutuksen päästöt aiheutuivat käytännössä Fan Zone alueen sekä kisatoimistojen ylläpidosta. Viime vuoteen verrattuna isoin merkitys oli Helsingin jäähallin jääminen pois tapahtumapaikkana tämän vuoden kisoista, minkä takia kulutetun energian päästöt vähenivät merkittävästi.

Vuoden 2023 MM-kisojen hiilijalanjälki Tampereen tapahtumapaikalla osoittaa myös kisakävijäkohtaisen päästön pienenneen edellisvuodesta. Kävijäkohtainen hiilijalanjälki näissä kisoissa oli 1,68 kg CO₂-ekv, kun se edellisvuonna oli 2,7 kg CO₂-ekv per kävijä. On kuitenkin huomioitava, että eri vuosien jääkiekon MM-kisat eivät sellaisenaan ole täysin vertailukelpoisia tapahtumapaikkojen ja kävijämäärien eroavuuksien johdosta, vaikka Tampereen tapahtumapaikan toiminnot olivat käytännössä samankaltaiset.

Kuva: Hanna Heinonen / Suomen Jääkiekkoliitto

LÄHDELUETTELO

BOP Consulting, Edinburgh Festivals 2015 Impact Study, 2015

eventIMFACTS. Osoitteessa: <https://www.eventimpacts.com/>

Mikkonen, Jenni, Pasanen, Katja; Taskinen, Heidi: Itäsuomalaisten tapahtumien asiakasprofiilit ja aluetaloudellinen vaikuttavuus; ESS vaikuttaa – tapahtumien arviointihankkeen tutkimusraportti. Joensuun yliopisto, 2008.

SMG Insight/YouGov; Economic Impact Study: NFL International Series London, 2012

Suomen virallinen tilasto (SVT): Liikenne ja matkailu. Helsinki: Tilastokeskus. <https://stat.fi/aihe/liikenne-ja-matkailu>

The Sports Consultancy; Economic Impact Report; 2017

*WE LIVE
THE GAME*